

Дата: 18.11.2022

Урок № 19

Тема: Олександр Олесь. Драматичний етюд «По дорозі в казку»

Матеріали до уроку:

1. Запишіть у зошитах дату і тему уроку.

2. Письмово у зошитах дайте відповіді на питання

1. Поезія «Чари ночі» входить до збірки...
2. Назвіть дати життя Олександра Олеся.
3. Цим твором Олесь продовжив традиції Т. Шевченка та Лесі Українки.
4. Головна ідея цього твору — прославлення жертвності героїв, борців за свободу України, осуд рабської покори долі, пасивності.
5. Визначити художній засіб: «вічна ніч чорніла».
6. З якого твору ці рядки: «І йде між ними боротьба, / І дужчий хто — не знаю я»?
7. Які історичні події спричинили появу вірша «Яка краса: відродження країни»?
8. До якого виду лірики належить поезія «Чари ночі»?
9. Визначити жанр твору «О слово рідне! Орле скутий!»
10. У цьому вірші є символічний образ криниці.
11. У якому творі Олесь використав кільцеву композицію?
12. Цей вірш входить до циклу «Голод».

2. Перейдіть за посилання та перегляньте відео.

<https://www.youtube.com/watch?v=2zJmUZF-TWg>

<https://www.youtube.com/watch?v=NWXJZs2G1M4>

https://www.youtube.com/watch?v=VOPa2UMmQ_E

3. Запишіть у зошит матеріал теорії літератури

Драматичний етюд (фр. *etude* — вивчення, нарис) — невеликий, як правило, одноактний віршовий чи прозовий драматичний твір, у якому представлено епізод чи фрагменти світу, а дійові особи зображуються лаконічно, пунктирно, стаючи образами-символами.

Жанрові ознаки драматичного етюду:

- стислий, динамічний сюжет й одна сюжетна лінія;
- переважно одна-дві картини;
- невелика кількість персонажів;
- гострий конфлікт, що виражається на рівні внутрішнього світу героя й часто призводить до трагічної розв'язки;
- головний герой наділений суперечливими рисами характеру;
- афористичність мови персонажів.

4. Опрацюйте матеріал та зробіть опорний конспект до уроку.

Тема твору:

Показ взаємин героя
(індивідуальності)
й натовпу
(колективу),
розбіжність між
мрією й дійсністю,
ідеалом і
реальністю.

Ідея твору:

Уславлення вічного
прагнення людини до
кращого, досконалішого
життя, туга за сонцем,
світлом й
болісне зіткнення цих
мрій із суворою,
приземленою дійсністю;
виховання віри у себе,
бажання боротися до
кінця.

Провідна тема твору — зображення пошуку людиною шляху до щастя, обов'язковою умовою якого є розвиток її духовності.

Проблематика

Проблематика твору:

- *Вождь і народні маси;*
- *лідерство;*
- *кохання;*
- *мрії та дійсність;*
- *шляхи досягнення мети*

Особливості твору:

Персонажі не мають імен :*Хлопчик,*Дівчина,
*Перший з натовпу...

Автор нікому не дає власних імен, тим самим нівелюючи кожную особистість і спільноту в цілому. *Суспільство, яке не вмiло мріяти, не бажало змін, просто приречене деградувати до стану стада:* люди, які живуть серед хащів, навіть готові їсти траву, якщо втратять можливість добувати звичну їжу, але змінити щось не можуть та й не хочуть.

Сюжет і композиція твору

В основі сюжету покладено філософську ідею про два світи, що живуть у людині, — матеріальний і духовний. У центрі зображення — особистість, яка шукає шляхи до духовного удосконалення і прагне змінити оточення.

Особливістю композиції твору є зображення наскрізного образу дороги, яка виступає не стільки конкретним шляхом, скільки символічним узагальненням вибору людьми життєвого шляху.

Символіка твору:

Образи	Символи
Дорога в Казку	Духовні поривання людини до кращого життя; символ страждань, можливість очищення від темряви
Казка	Мрія, світле майбутнє, добро, благо
Темний ліс, хижі звірі	Життєві труднощі, трагедії, перешкоди
Сонячне проміння	Світло, щастя
Червоні маки	Дороговказ до мети

Символіка твору:

Єдиним мешканцем Казки є хлопчик «років десяти» — це молоде покоління, для якого «ми будемо йти вперед і грудьми дужими дорогу пробивать».

Отож зберігається надія, що знову колись з'явиться герой, який поведе людей до світла.

Образна система:

Головний герой твору:

Порівняльна характеристика юнака і Юрби

Він	Юрба
Має мету, якої прагне досягти	Байдужа, пасивна
Не бажає жити в темряві, в лісі, в болоті: «Я вас поведу до світлої мети»	Звична до неволі, до існування в умовах, не гідних людини. Веде беззмістовне життя
Син кобзаря	Бездуховний знеособлений натовп
Сіє духовність і добро. Його кредо: «Згоріть в житті — єдине щастя»	Не спроможна до високих поривань навіть в ім'я майбутнього своїх дітей
Вірить у свою спроможність довести людей до Казки, дбає про їхнє щасливе майбутнє	Живе сьогочасними меркантильними інтересами
Уособлення людини, яка заради мрії, досягнення мети здатна стерпіти будь-які випробування	Уособлення людей м

Мистецькі аналогії

Драма «По дорозі в Казку» і поема І. Франка «Мойсей»

Поема «Мойсей»	Драма «По дорозі в Казку»
Мрія - земля Ханаан.	Мрія – країна-Казка
Герой не потрапляє до омріяного краю.	Герой не потрапляє до омріяного краю.
Мойсей виступає лише як провідник волі Єгови, хоча й несе частку особистої відповідальності	Герой, провідник, — цілком самостійний, не керований жодною вищою силою. Він сам приймає рішення вивести народ із темряви і сам несе відповідальність за свою слабкість
Є демон-спокусник Азazelь	Сам зневірюється у своїх силах .

Мистецькі аналогії:

Що єднає «Лісову пісню» Лесі Українки та драматичний етюд Олександра Олеся?

Вибір Дівчини — любить шевця, а не «орла» і **вибір Лукаша** (практична Килина, а не Мавка).
Він, як і Лукаш, грає на сопілці;
трагічна суперечність між дійсністю і мрією.

Мистецькі аналогії:

Що спільного є в «Мойсеї» І. Франка і драматичному етюді О. Олеся?

Проблема вождя і народної маси; зневіра вождя навіть на мить призводить до краху.

4. Виконайте завдання у зошитах.

1. Дорога в Казку з твору О.Олеся — це символ:

А) нездійсненої мрії; Б) творчості, фантазії; В) духовних поривань до кращого життя; Г) обману, хибного шляху.

2. Справжнє прізвище Олександра Олеся

А) Рудченко; Б) Тобілевич; В) Кандиба; Г) Косач

3. „По дорозі в Казку” за жанром:

а) драматичний етюд; б) драматична поема; в) оповідання; г) новела.

4. Твір „По дорозі в Казку” Олександра Олеся складається з:

а) 1 картини; б) 2 картин; в) 3 картин; г) 4 картин.

5. Твір „По дорозі в Казку” Олександра Олеся написаний у:

а) 1910 р.; б) 1908 р.; в) 1914 р.; г) 1917 р.

6. У поемі шукали:

а) стежку в глухому лісі; б) квітку папороті; в) гніздо дятла; г) потік.

7. Герой веде людей:

а) в оману; б) від безпросвітності до щастя; в) у нікому не відоме майбутнє; г) на здійснення злочину.

8. Кого Він злякався:

а) оленя; б) зайця; в) лисиці; г) борсука.

9. Ким уявляє себе Він:

а) зозулею; б) орлом; в) соколом; г) жар-птицею.

10. Наведена строфа:

„Брати мої, трона! З цього страшного лісу, де вічна ніч стоїть, вона веде у день рожевий, вона веде до сонця! Брати мої, до сонця!”, належить:

а) хлопчику; б) Дівчині; в) Йому; г) юрбі.

11. З яких квіток складається вінок Йому:

а) маку і терену; б) папороті і ожини; в) маку; г) маку і папороті.

12. Як називається перша книжка Олександра Олеся:

а) „Драматичні етюди”; б) „З журбою радість обнялась”; в) „Минуле України в піснях”; г) „Чужиною”.

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

u.levchuk2976@gmail.com

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку